

Wielcy ludzie

Test na czytanie ze zrozumieniem

.....
 Imię i nazwisko

.....
 Data

.....
 Klasa

Zagadnienia, których znajomość jest sprawdzana: osoba mówiąca w wierszu, adresat wiersza, rym, uosobienie, ożywienie, narrator, pisownia wyrazów wielką literą, wyrazy o znaczeniu przeciwstawnym, ogłoszenie

Tekst do zadań 1.–4.

Ewa Szelburg-Zarembina

Przed pomnikiem Wielkiego Człowieka

Nie wiadomo, nie wiadomo wcale,
 co w życiu ciebie czeka.
 I ty możesz wyrosnąć
 na wielkiego człowieka.
 Może tak się w twoim życiu stanie,
 może z tobą tak się właśnie zdarzy,
 że ty zrobisz to, że ty to zdobędziesz,
 o czym tyle ludzi próżno marzy.
 Może twoje serce będzie tak gorące,
 może ty mieć będziesz tyle siły,
 że obronisz słabych i skrzywdzonych,
 że świat zmienisz na dobry i miły.
 Może twojej matce będą błogosławić,
 że dzielnego wychowała syna.
 ...Nie wiadomo, nie wiadomo wcale,
 jak się Wielkość w życiu rozpoczyna.

1 Określ, do kogo zwraca się osoba mówiąca w wierszu.

1 p.

.....
 .....
 .....

2 Wymień cechy, jakimi powinna się wyróżniać osoba, która zasługuje na miano wielkiego człowieka.

2 p.

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

3 Otocz pętlą literę obok poprawnej odpowiedzi na pytanie.

1 p.

S Dlaczego wyraz *Wielkość* zapisano w wierszu wielką literą?

- A. Ponieważ rozpoczyna nowe zdanie.
- B. Ponieważ oznacza tytuł dzieła sztuki.

- C. Aby podkreślić znaczenie tego słowa.
- D. Aby wskazać w tekście uosobienie.

4 Wypisz z tekstu dwa przykłady rymów.

1 p.

.....

5 Dopisz do podanych wyrazów słowa o znaczeniu przeciwstawnym.

2 p.

gorące – .....
 słaby – .....

obcy – .....
 dzielny – .....

Marek Kamiński

Wyprawa z Jaśkiem

Fragment książki: *Marek – chłopiec, który miał marzenia*

Już od wielu dni razem z Jasiem idziemy na biegun. [...] Nie po raz pierwszy pokonuję tę trasę, ale nigdy przedtem nie natrafiałem na tyle trudności. Zupełnie jakby biegun chciał mi powiedzieć: po co prowadzisz tu tego chłopca, po co narażasz go na te wszystkie trudy, za mało się wcześniej nacierpiał i za mało go jeszcze czeka wyzwań, by normalnie żyć bez ręki i stopy? W każdej godzinie naszej wyprawy borykam się z odpowiedzią na to pytanie. Dlaczego i po co?

[...] Chcemy dotrzeć na kraniec świata. Chcemy sprawdzić krańce naszych możliwości. Gdzie znaleźć wyzwania, które poddadzą nas silniejszej próbie?

Pokonaliśmy góry lodowe, pokonaliśmy szczeliny wypełnione wodą, zupełnie jakbyśmy przeszli siedem gór i siedem rzek. To, co robimy, wydaje się tak nierealne, jakbyśmy znaleźli się w świecie groźnych baśni czytanych w dzieciństwie. [...]

Pomimo tych przestróg, grożenia palcem przez przyrodę: „Dokąd wy idziecie, czy zdajecie sobie sprawę, na co się narażacie?“, wyruszyliśmy w białą przestrzeń. Tam daleko leży cel naszej wyprawy, koniec świata, biegun północny. [...]

Jesteśmy na gigantycznej krze, na kontynencie zwanym Arktyką, ale co to za kontynent – nie jest od dołu przyczepiony do podłoża, stanowi jedną wielką bryłę lodu i w dodatku nieustannie porusza się to w tę, to w tamtą stronę. W poprzednich dniach z nadludzkim wysiłkiem pokonywaliśmy kilometr za kilometrem do miejsca uznawanego za biegun, a ta kra pod nami poruszała się w przeciwnym kierunku i w rezultacie prawie wcale nie zbliżaliśmy się do celu. [...]

Jaśiek był moim zwierciadłem, unaocznieniem tego, co mogło być moim losem. [...]

Kim byłbym dzisiaj, gdybym nie miał ręki? Czy realizowałbym swoje marzenia? [...] Czy ktoś by mi pomógł, zrozumiał moją potrzebę podróży, pokonywania słabości i badania granic własnej wytrzymałości?

- 6 Oceń prawdziwość podanych zdań. Otocz pętlą P, jeśli zdanie jest prawdziwe, **1 p.**
S lub F – jeśli jest fałszywe.

1.	O wyprawie na biegun opowiada Marek Kamiński.	P	F
2.	Jaś Mela przemierzał trasę na biegun północny po raz kolejny.	P	F

- 7 Zapisz dwa inne sformułowania, których użyto w tekście zamiast wyrażenia *biegun północny*. **1 p.**

.....

- 8 Podkreśl właściwe uzupełnienie zdania. Uzasadnij swój wybór. **2 p.**

Sformułowania: *biegun chciał mi powiedzieć* oraz *pomimo grożenia palcem przez przyrodę* to przykłady **ożywienia/uosobienia**.

Uzasadnienie

.....
.....
.....

